

Webinar Keurmerkenwijzer voor inkopers
– 15 september 2025

milieucentraal.nl
verbeterjehuis.nl

Introductie

Aanleiding voor dit webinar:

- De wereld van duurzaamheidskeurmerken op voeding is complex.
- De keuze voor het ene of het andere beeldmerk heeft impact.
- Keurmerkenwijzer kan helpen bij onderbouwde keuzes.
- Goed begrip en gebruik in de praktijk is belangrijk.

Rollen:

- Milieu Centraal: afzender van de Keurmerkenwijzer, onafhankelijke voorlichtingsorganisatie voor consumenten
- Ministerie van LNV: subsidieverlener, beleidsmaker

Inhoud bijeenkomst

15 sept 2025

Judith Brouwer, senior onderzoeker
Paulien van der Geest, clustercoördinator

1. Introductie en aanleiding
2. Keurmerken en andere beeldmerken
3. Beoordeling: werkwijze en proces
4. Methodiek: Relatieve ambitie en toepassing Topkeurmerk
5. Planning, publicatie
6. LVVN: toelichting beleid

Keurmerkenwijzer

Keurmerken
en andere
beeldmerken

Het ene beeldmerk is het andere niet

Definities van Milieu Centraal:

Beeldmerk: Overkoepelende term voor een logo op een product, dat iets zegt over duurzaamheid. Van gedegen opgezet tot weinig/niet georganiseerd.

- **Keurmerk:** Een afbeelding op een product die iets zegt over de duurzaamheidseisen* aan de productie(keten), en waarvan de eisen worden beheerd door een onafhankelijke partij** én waarbij de toelatingsprocedure voor iedereen die aan de duurzaamheidseisen meent te voldoen toegankelijk is.
- **Bedrijfslogo:** Een afbeelding op een product die iets zegt over de duurzaamheidseisen aan de productie(keten). De producent is eigenaar van het beeldmerk en andere producenten kunnen zich niet aansluiten.
- **Informatielogo:** Een afbeelding op een product die informatie geeft over iets wat raakt aan duurzaamheid, maar het logo stelt geen duurzaamheidseisen.
- **Overig logo:** Een afbeelding op een product die informatie geeft over iets anders dan duurzaamheidseisen aan het productieproces.

Weergave in de Keurmerkenwijzer

Verdeeld over drie groepen:

1. Beeldmerken met eisenpakketten en een vorm van controle: Keurmerken en bedrijfslogo's (in principe met scores)

Sortering gebeurt o.b.v. scores voor betrouwbaarheid en duurzaamheid: best scorende staan bovenin.

2. Informatiologo's: geen scores.

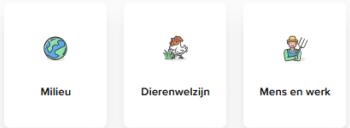
3. Overige beeldmerken: geen scores.

O.a. beeldmerken zonder onafhankelijke controle en/of zonder eisenpakket, en merknamen.

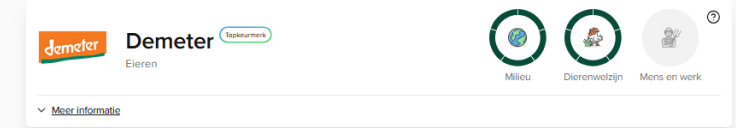
Welke keurmerken werken voor jou?

Ieder keurmerk wil iets goed doen voor de wereld. Sommige keurmerken letten daarbij op het milieu. Andere richten zich op dierenwelzijn of werkomstandigheden. En veel keurmerken stellen een mix van eisen voor duurzaamheid. Kies voor 'Milieu', 'Dierenwelzijn' of 'Mens en werk' en ontdek welke keurmerken werken voor jou.

[Uitleg over de thema's en scores](#)

ALLES UITKLAPPEN

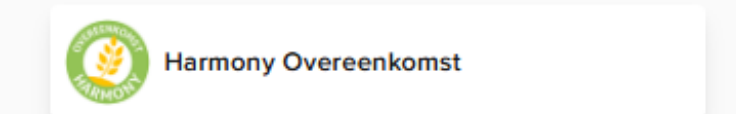
Informatiologo

Informatiologo's zijn afbeeldingen op een product die informatie geven over iets anders dan duurzaamheidseisen van het product. Bijvoorbeeld dat een product volledig plantaardig is of voldoet aan wettelijke eisen. Ook zijn er informatiologo's die informatie geven over zaken als energieverbruik, risico's van een product, de juiste manier van weggooien of houdbaarheid.

Deze plaatjes en logo's kom je ook tegen

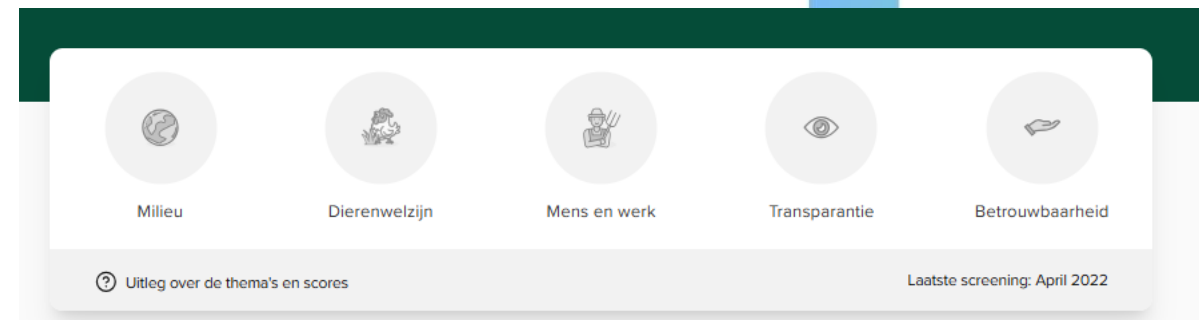
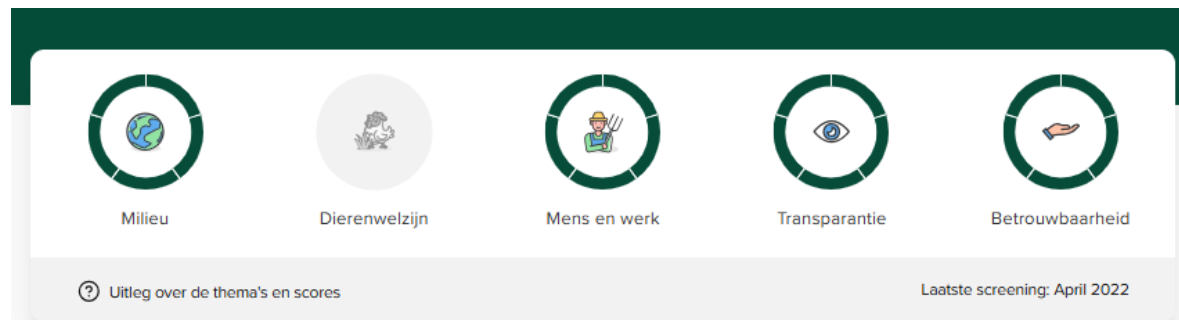
Nast keurmerken kom je ook andere logo's en plaatjes tegen met een boodschap of claim. Dit zijn geen keurmerken om verschillende redenen. Bijvoorbeeld omdat er geen eisenpakket over duurzaamheid is of omdat er geen onafhankelijke controle is. Hoewel we ze niet beoordelen zoals keurmerken zetten we ze wel voor je op een rij.

Detailweergave

Bij groep 1:

- **Scorewiel**tjes voor betrouwbaarheid, transparantie en ambitie op duurzaamheid.
- **Toelichtende tekst:** Naast korte uitleg, ook uitklapteksten over de scores. Als geen scores zijn gegeven, staat uitgelegd waarom dit is.

Beoordeling Werkwijze en proces

Hoe komt beoordeling tot stand?

- Vooraf: **stakeholder-** en **methodologische tafel:** input ophalen
- Vooraf: **experttafel** per type productgroep (dierlijk, tropisch, vis, GF): inhoudelijk
- Vooraf: **informatie gedeeld over werkwijze** op website voor professionals
- **4-ogenprincipe:** twee onderzoekers werken aan elke beoordeling
- Review door **externe experts**
- **Resultaten bespreken in experttafel** per type productgroep i.v.m. **consensus**
- **Versturen beoordelingsformulier aan keurmerkeigenaren**

Brede expertise betrokken

Breed scala aan experts betrokken van:

➤ Gerenommeerde onafhankelijke kennisinstellingen/consultants:

Universiteit Utrecht (3x), WUR (6x), Louis Bolk Instituut, CLM (2x), RIVM, Voedingscentrum, True Food Projects.

➤ NGO's:

QuestionMark (2x), Wakker Dier, Solidaridad (2x), Good Fish Foundation, Stichting de Noordzee

➤ Uitbreiding van 10 naar **22 externe experts**

➤ In alle experttafels is **consensus** bereikt over de scores.

Methodiek

Relatieve ambitie en toepassing Topkeurmerk

Relatieve benchmark

Van uitgebreide, complexe informatie naar scores en een pagina toelichting.

Ambitie van keurmerk wordt bepaald o.b.v.:

- wat **wettelijk** vereist is
- wat **gangbaar** in de praktijk is
- wat **andere keurmerken** vragen in dezelfde productgroep
- wat mogelijk is o.b.v. **huidige inzichten over best practices**

Score is dus **afhankelijk van het deelnemersveld** en **niet louter van de eigen prestaties**. De scores kunnen dus veranderen t.o.v. eerdere beoordelingen.

- **Wel:** expert judgement t.a.v. ambitie o.b.v. wetenschappelijke inzichten.
- **Niet:** o.b.v. een vaste lijst aan eisen die we verwachten bij een bepaalde score.
- **Niet:** op basis van marktaandeel

Dit betekenen de scores

Bij score 0 wordt de wet gevolgd. Elke stap verder dan wettelijk verplicht is, is een verbetering. Een keurmerk met heel veel ambitie krijgt een score 5.

Score voor Milieu, Dierenwelzijn, Mens en werk

Geen score = niet van toepassing

0 = wettelijk

1 = iets meer dan wettelijk

2 = extra stappen t.o.v. gangbaar

3 = redelijk ambitieus

4 = veel ambitie

5 = heel veel ambitie

Top = **meest ambitieuze** keurmerk(en) in een productgroep.
Niet Topkeurmerk is niet een diskwalificatie!

Methodiek opgezet voor consumenten

- Methodiek: de **ordening** is opgezet met als **doelgroep consumenten**: vraag naar duurzame producten stimuleren.
- Identificatie van meest ambitieuze = **Topkeurmerken**. Behapbare selectie tonen van het woud aan keurmerken.
- **Naast Top** bestaan er betrouwbare en transparante keurmerken, met een lagere score op ambitie.
- Reden dat 10 jaar geleden hiervoor gekozen is: **continue verbetering** stimuleren.
- Inmiddels ook gebruikt voor **beleidsinstrumenten** / **inkoopbeleid**
- Mooi dat er beweging is richting Topkeurmerken.
Maar: Inkoopbeleid is niet rol van Milieu Centraal. Keuze van inkopers.

Planning Publicatie

Publicatie

30 September:

- Publicatie nieuwe scores in Keurmerkenwijzer
- Persbericht: inclusief flitspeiling over consumentenperceptie keurmerken
- Branded content artikel Nu.nl en video op NPO Start
- En doorlopende campagne online

Paulien van der Geest
Judith Brouwer

milieucentraal.nl
verbeterjehuis.nl